

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
Województwa Wielkopolskiego
w Poznaniu
Departament Ochrony Zdrowia
i Przeciwdziałania Uzależnieniom

Poznań, dnia 14 stycznia 2013 r.

DZ-II.9012.3.2012

Pani
Krystyna Barbara Kozłowska
Rzecznik Praw Pacjenta

Szanowna Pani,

Na poziomie Samorządu Województwa zadania dotyczące wdrażania zapisów Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (NPOZP) realizują we współpracy: Departament Ochrony Zdrowia i Przeciwdziałania Uzależnieniom UMWW, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej oraz Wojewódzki Urząd Pracy. Część zadań realizowana jest także we współpracy Urzędu Marszałkowskiego WW z organizacjami pozarządowymi, w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przykładem tej współpracy jest projekt współfinansowany z budżetu województwa wielkopolskiego, realizowany przez organizację pozarządową pn: „Promocja zdrowia psychicznego wśród Wielkopolan”, w ramach którego stworzona została strona internetowa www.zdrowawielkopolska.pl, zawierająca bazę wielkopolskich placówek udzielających bezpłatnie pomocy, artykuły oraz filmy edukacyjne z zakresu ochrony zdrowia psychicznego.

Nawiązując do dotychczasowej korespondencji oraz rozmowy telefonicznej w sprawie uszczegółowienia zakresu przygotowywanych materiałów dotyczących realizacji NPOZP na terenie Województwa Wielkopolskiego uprzejmie informuję o podjętych w roku 2011 oraz 2012 działaniach.

1. Uchwałą Nr 456/2011 ZWW z dnia 14 kwietnia br. powołany został Wojewódzki Zespołu Koordynujący realizację NPOZP. Natomiast Uchwałą Nr 1338 /2011 Zarząd Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2011 roku przyjął Regionalny Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Wielkopolskiego na lata 2011-2015. W opinii Zespołu Program winien mieć charakter otwarty, z możliwością jego dostosowywania do aktualnych w danej chwili uwarunkowań, a jego realizacja zależeć będzie od następujących czynników:

- faktycznych działań podejmowanych w poszczególnych powiatach, w tym tworzenie oddziałów opieki psychiatrycznej w szpitalach ogólnych oraz tworzenie Centrów Zdrowia Psychicznego,
- poziomu finansowania świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki psychiatrycznej specjalistycznej i środowiskowej oraz leczenia uzależnień przez Narodowy Fundusz Zdrowia,
- możliwości pozyskiwania źródeł finansowania zadań NPOZP ze środków UE, Ministerstwa Zdrowia, budżetu jednostek samorządu terytorialnego i innych podmiotów.

Realizacja poszczególnych zadań i zaplanowanych działań niezbędnych do realizacji celów NPOZP będzie przebiegać w oparciu o szczegółowe harmonogramy przygotowywane na każdy rok obowiązywania Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Wielkopolskiego na lata 2011-2015 przez podmioty odpowiedzialne za ich realizację – koordynatorów. Program w wersji pdf dostępny jest na stronie internetowej naszego Urzędu, w zakładce Departament Ochrony Zdrowia i Przeciwdziałania Uzależnieniom, Wydział Zdrowia Publicznego.

- Realizacja zadania dotyczącego upowszechnienia środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej powierzona została Komisji ds. przekształceń, w celu opracowania planu stopniowego zmniejszania i restrukturyzacji szpitali psychiatrycznych w Wielkopolsce, utworzonej z członków Zespołu, tj. dyrektorów jednostek psychiatrycznej opieki zdrowotnej podległych samorządowi województwa. Liderem Komisji została pani Barbara Trafarska – Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie. Ustalono zakres niezbędnych danych dla określenia obecnego i docelowego stanu zasobów: liczby i wieku lekarzy specjalistów oraz innych pracowników fachowych, liczby łóżek, obecnej działalności poszczególnych jednostek oraz zakres proponowanych zmian. Departament Ochrony Zdrowia i Przeciwdziałania Uzależnieniom UMWW zajmie się administrowaniem prac Komisji. Komisji nadal prowadzi działania polegające między innymi na ustalaniu liczby i rozmieszczenia jednostek opieki ambulatoryjnej, zespołów środowiskowych, oddziałów dziennych oraz oddziałów psychiatrycznych ogólnych dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

2. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu został koordynatorem zadania dotyczącego upowszechniania zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego. W roku 2012 zostało przeprowadzone przez ROPS badanie dotyczące liczby osób z zaburzeniami psychicznymi, które wymagają wsparcia w formie pobytu w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle, psychicznie chorych, liczby osób z zaburzeniami psychicznymi, które wymagają wsparcia w formie usług świadczonych w środowiskowych domach samopomocy oraz korzystających z wsparcia w środowisku (kluby samopomocy, punkty konsultacyjne). ROPS

opracował także informacje dotyczącą wsparcia mieszkaniowego osób z zaburzeniami psychicznymi korzystających z pomocy społecznej.

3. Realizacją, koordynowaniem i monitorowaniem „Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Wielkopolskiego na lata 2011- 2015” zajmuje się Zespół Koordynujący. Zakłada się prowadzenie monitoringu i ewaluacji realizacji Programu przez Wojewódzki Zespół Koordynujący Realizację NPOZP w systemie rocznym oraz zbiorczo, po jego zakończeniu.

Realizacja poszczególnych zadań i zaplanowanych działań niezbędnych do realizacji celów NPOZP przebiega w oparciu o szczegółowe harmonogramy przygotowywane na każdy rok obowiązywania Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego Województwa Wielkopolskiego na lata 2011-2015 przez podmioty odpowiedzialne za ich realizację – tzw. koordynatorów.

Informacja dotycząca stanu realizacji i efektach Programu po zaakceptowaniu przez Wojewódzki Zespół Koordynujący Realizację NPOZP będzie przedstawiana corocznie na posiedzeniu Komisji Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego oraz przesyłana do Ministerstwa Zdrowia.

Dodatkowo Samorząd Województwa Wielkopolskiego podjął różne inicjatywy na rzecz realizacji NPOZP, mające na celu promocję zdrowia psychicznego wśród mieszkańców Wielkopolski, upowszechnienie środowiskowego modelu opieki psychiatrycznej oraz upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego, takie jak:

- We współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Wielkopolski DZ UMWW zorganizował w dniu 19 maja 2012 roku szkolenie dla przedstawicieli Starostw w zakresie przygotowania powiatowych programów ochrony zdrowia psychicznego z udziałem prelegentów z Ministerstwa Zdrowia, Konsultantem Wojewódzkim w dziedzinie Psychiatrii, przedstawicielem ROPSU, przedstawicielem WUP oraz przedstawicielem organizacji pozarządowych. Spotkanie miało charakter konsultacyjny. Uczestnicy spotkania chętnie zadawali pytania i wymieniali uwagi o zapisach rozporządzenia. Na zakończenie wszystkim uczestnikom udostępnione zostały materiały szkoleniowe i kontakty teleadresowe do wykładowców.

- Od chwili powołania Wojewódzkiego Zespołu Koordynującego realizację NPOZP DZ prowadzi konsultacje dla przedstawicieli starostw powiatowych oraz gmin województwa wielkopolskiego w kwestiach dotyczących procedury powoływania Zespołów powiatowych i gminnych, zapisów i interpretacji rozporządzenia oraz sporządzania poszczególnych programów.

- Otrzymaliśmy projekty programów Powiatowych Programów Ochrony Zdrowia Psychicznego z 13 powiatów oraz informacje w sprawie powołania zespołu i trwających prac od pozostałych powiatów. W znaczącej większości programy powiatowe dotyczą diagnozy obecnej sytuacji w ochronie zdrowia psychicznego na terenie powiatu/gminy, działań z zakresu promocji zdrowia psychicznego oraz wykazu działań, które są zaplanowane do realizacji w następnych latach realizacji NPOZP na terenie powiatu/gminy.

- Samorząd Województwa Wielkopolskiego zainicjował projekt pn. „Partnerstwo dla Zdrowia Psychicznego” skierowany do wielu odbiorców. Poza szeroko rozumianym społeczeństwem, kluczowymi grupami w jego realizacji są: środowisko medyczne (dyrektorzy szpitali, lekarze, pielęgniarki, psycholodzy, terapeuci zajęciowi), przedstawiciele administracji samorządowej i rządowej (zwłaszcza organów założycielskich szpitali), przedstawiciele organizacji pozarządowych, nauczyciele, kościoły oraz media. Podstawowym założeniem Partnerstwa jest stworzenie platformy współpracy na rzecz zdrowia psychicznego i skoordynowanie działań wszystkich podmiotów zaangażowanych w tę problematykę, co pozwoli na osiągnięcie celów NPOZP w Wielkopolsce.

- W dniu 5 października 2012 roku odbyła się konferencja w Centrum Kongresowo - Dydaktycznym Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, dotycząca ochrony zdrowia psychicznego mieszkańców Wielkopolski oraz podpisania dokumentu Partnerstwa dla Zdrowia Psychicznego. Konferencja skierowana była do przedstawicieli starostw powiatowych zajmujących się zagadnieniami ochrony zdrowia oraz pracowników instytucji pomocy społecznej. W konferencji wzięli udział także przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz pacjenci Środowiskowego Domu Samopomocy. W konferencji wzięło udział około 130 uczestników. Podczas konferencji przekazane zostały pakiety materiałów edukacyjnych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia w kampanii społecznej pn.: „Co czwarty z nas” do wykorzystania w ramach realizowanych przez starostwa powiatowe zadań z zakresu promocji zdrowia psychicznego. Konferencji towarzyszyła wystawa prac malarskich i rękodzieła pacjentów szpitali i innych zakładów opieki psychiatrycznej działających na terenie Wielkopolski.

Z poważaniem

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Leszek Sobieski